ПРЕСКЛИПИНГ

22 април 2020 г., сряда

www.paragraph22.bg, 21.04.2020 г.
https://www.paragraph22.bg/22-analizi/read/shte-sloji-li-virusut-namordnik-i-na-svobodomislieto

Ще сложи ли вирусът намордник и на свободомислието?

До момента няма присъда за "всяване на паника" чрез медиите, но опити... колкото щеш!

Ирина Матева
Ще допусне ли България въвеждането на цензура върху изказването на мнения, критики или прогнози под благовидния предлог, че в условията на криза трябва да се пазят общественото спокойствие и ред? И дали крехката ни демокрация ще допусне един вирус да унищожи и толкова трудно отстояваната свобода да казваме без страх, каквото мислим? Това е важният въпрос, който случаят „Асена Стоименова" поставя на дневен ред.
Какъв е грехът на Стоименова?
В навечерието на Цветница прокуратурата повдигна обвинение срещу председателят на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Стоименова. Според ведомството на г-н Иван Гешев, тя е нарушила закона, тъй като е „отправила неоснователни твърдения за очаквана липса на медикаменти". Заради това, срещу нея е образувано производство по чл. 326, ал. 1 от Наказателния кодекс: „Който предава по радио, телефон или по друг начин неверни повиквания или заблуждаващи знаци за помощ, злополука или тревога, се наказва с лишаване от свобода до две години".
Досега тази разпоредба се използваше предимно срещу „шегобийци", подаващи фалшиви сигнали на тел. 112 за несъществуващи пожари, катастрофи или престъпления. Статистиката в това отношение е категорична: над 90% от водените в страната съдебни дела по този текст са точно за такива деяния.
За никого не е тайна, че от години прокуратурата се опитва да разшири приложното поле на тази норма до степен... необятните поля на моя роден край! Или казано на по-обикновен език - а някой е рекъл нещо срещу властта, а ще търка наровете до сто и едно и обратно.
Случаят с проф. Стоименова е точно такъв. В няколко интервюта в медиите тя предупреди т. нар. широка общественост да не разграбва аптеките, защото лишава от лекарства реално нуждаещите. И поиска от управляващите законодателна подкрепа за по-широкото използване на по-достъпните генерични медикаменти. Тази идея се върти в публичното пространство от години, но се материализира само от време на време, при това... срамежливо: за конкретни илачи, произвеждани или внасяни от конкретни фирми.
Заради всичко това, тя получи обвинение за всяване на паника и "милостиво" бе оставена на свобода срещу парична гаранция от 20 000 лева.
Тапа в устата медийна или мехлем за душата обществена?
Едва ли са много хората, които си помнят как през 2015 г. прокуратурата тръгна да „дисциплинира" репортера на казанлъшката телевизия "Пресс ТВ" Георги Манев

заради репортажите му за наводненията в града. Те нямаха нищо общо с лежерната официална информация, според която жителите на Казанлък живеят... насред Сахара.
Процедурата при него и Стоименова е под индиго: самосезиране по излъчени материали, образуване на проверка, призовка за разпит, образуване на рутинно досъдебно производство срещу неизвестен извършител - за престъпление по чл. 326, ал. 1 от НК (злонамерено всяване на паника).
Единствената разлика е, че казанлъшката кула от карти рухна безславно - само след два месеца - защото дори прокуратурата не можа да каже на черното бяло. Тоест - да обяви кадрите с наводнените улици за фалшива новина или за хибридна атака с американски нюанс.
Лавина от дела покрай коронавируса
Покрай кризата с коронавируса екзотичните доскоро обвинения по чл. 326 от НК за злонамерено всяване на паника, включително пред медиите, осезателно зачестиха. Още в началото на епидемията срещу жител на Силистра беше образувано разследване за всяване на паника през Фейсбук с невярна информация за броя на заразените в града. Горе-долу по същото време лекари от Пловдив, които се оплакаха пред телевизиите, че ги изправят срещу коронавируса без достатъчно предпазни средства, също бяха „придърпани” да пишат обяснения. А накрая дойде и обвинението срещу Асена Стоименова.
Какво ще излезе от всичките нароили се в кризата обвинения по чл. 326 от НК все още никой не знае. Според юристи, както и да се тълкува, законовият текст изначално не позволява да се търси отговорност за изказана прогноза, становище или публично заявено мнение. Те припомнят, че точно заради тази невъзможност още в първия "извънреден закон" по повод епидемията у нас, беше внесена поправка в НК за криминализиране на "невярната информация за разпространяването на заразителна болест". Но президентът наложи вето на закона и поиска тази норма да отпадне от него, което се и случи.
Единствено безспорно е само едно: че до момента влязла в сила осъдителна присъда по чл. 326 от НК за "всяване на паника" чрез изявление в медиите няма. Нито една.
Къде е проблемът?
На първо място в калпавия закон и липсата на ясни дефиниции на използваните в него понятия, които да направят невъзможно тълкуването им съобразно фантазията на един или друг магистрат. Защото в момента точно това се случва: съществуват напълно различни становища за това що е „повикване”, включва ли то и изказването на мнение, по какви "други начини" може да бъде предадено повикването, кога е вярно и кога-невярно, какво означава тревога и кой трябва да е разтревоженият ...
Друг проблем е противоречивата съдебна практика. Така и не успяхме да открием решения на Върховния касационен съд по прилагането на чл. 326 от НК. - вероятно защото делата от този вид почти никога не могат да стигнат до него. Огромната част от производствата приключват само на две инстанции, тъй като се водят по реда на 78а от НК – прокуратурата не внася обвинителни актове срещу извършителите, а предложения за санкционирането им само с глоба (най-често налаганата парична санкция за това престъпление е в размер на 1000 лева).
В резултат всеки съд и прокуратура извежда собствено разбиране за какво може и за какво не може да се ползва законът- цитираните по-горе примери са достатъчно показателни за това. Но сред стотиците приключили дела по чл. 326 от НК могат да се видят още много други обвинения, които звучат абсурдно.

Различното разбиране на нормата обаче е проблем не само за гражданите, а и за самите прокурори - защото те носят отговорност за вредите, които нанасят с незаконните си актове. А заради оправдателни присъди по чл. 326 от НК държавното обвинение вече е било осъждано да плаща обезщетения, при това неведнъж.

www.mediapool.bg , 21.04.2020 г.
https://www.mediapool.bg/prof-stoimenova-lekarstvena-politika-se-pravi-s-danni-i-argumenti-a-ne-s-beleznitsi-news306414.html

Проф. Стоименова: Лекарствена политика се прави с данни и аргументи, а не с белезници

Ако живеем в правова държава, има ли значение кого си подразнил и чий интерес си настъпил, пита председателят на БФС

Мартина Бозукова
Аз продължавам да се питам "у кого възбудих тревога" и дори и с тезите, които изказваме, да засягаме нечии икономически интереси възможно и редно ли е това да се случва в една европейска държава през 2020 г.? Ако живеем в правова държава, където трябва да има съответствие между състава на престъплението и действително извършеното, размера на гаранцията и предвиденото наказание, важи презумпцията за невинност и събирането на обективни доказателства и пр., нима има значение кого сме подразнили? Ако държавното обвинение действително изповядва тези ценности и принципи, никой не би следвало да се притеснява кого е подразнил, чии интереси е накърнил и прочее детайли от съвременното ежедневие в България. Това коментира в интервю за Mediapool председателят на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Стоименова, която на 10 април беше обвинена от прокуратурата за всяване на паника заради нейни интервюта, в които говори за опасността на липса и недостиг на лекарства в условията на пандемията.
"Коментирането на недостига на лекарства е нещо нормално и е част от ежедневието на българския фармацевт и не виждам как това може да буди тревога у някого", казва тя. Според Стоименова всеки, който е запознат с интервютата, които е дала, знае, че те "не могат да са причина за повдигане на обвинение, още повече по член от НК, който се използва при фалшив сигнал за бомба или фалшива терористична заплаха".
По повод въпроса за генеричната замяна на лекарства в аптеката в условията на извънредно положение, който предизвика мощен отпор и МЗ се отказа да я въвежда, Стоименова коментира, че "има заинтересовани, които просто не искат дори да се говори по темата, защото нямат никакви аргументи".
Проф. Стоименова, имахте ли предупреждения преди да ви бъде повдигнато обвинението да внимавате какво говорите по време на публичните си изяви?
Не бих искала да правя публични някои факти от хронологията на събитията, за това си има съответните органи и организации. Нека се фокусираме върху повдигнато обвинение за две медийни изяви, с които всеки може да се запознае, в които аз дискутирах общоизвестни тенденции, които намират отражение в дискусиите, водени от Световната здравна организация, Европейската комисия, Европейския парламент, Европейската агенция по лекарствата и пр.

И държавното обвинение приравни тези балансирани, основани на факти и писмени документи изяви на фалшив сигнал за поставено взривно устройство – така популярния напоследък чл. 326, ал.1 от НК. Като последното се случи само за няколко часа след интервюто ми в БНТ.

Смятате ли, че интервютата ви пред БНТ и БНР са истинската причина за тези обвинения или тя може да се търси в други ваши действия? Например, че сте подразнили прокуратурата с критиките си относно предприетите проверки в аптеките... Или защото сте засегнала финансови интереси с искането ви за въвеждане на генерична замяна на лекарства в аптеките за времето на извънредното положение?

Всеки, който е запознат с интервютата, които дадох, знае, че те не могат да са причина за повдигане на обвинение, още повече по член от НК, който се използва при фалшив сигнал за бомба или фалшива терористична заплаха. Не виждам с какво съм подразнила прокуратурата, моите действия винаги са балансирани и съгласно действащите закони. Аз продължавам да се питам "у кого възбудих тревога", и дори и с тезите, които изказваме да засягаме нечии икономически интереси възможно и редно ли е това да се случва в една европейска държава през 2020 г.?

Истината винаги излиза наяве. Прави впечатление хронологията на събитията. Както и бързината, с която е образувано производството и за няколко часа е счетено, че доказателствата са неоспорими. Като логичен човек, аз разбира се, съм си съставила хипотези. Действително поставихме някои проблеми в светлината на прожектора – начина, по който се извършваха проверките на аптеките още в първите дни на обявената пандемия с по 10-тина проверяващи едновременно. Попитахме и защо 10-тина години след дискусии, кръгли маси и препоръки за генерична замяна така лесно се отказаха от нея. Поставихме въпроса за липсата на ясни инструкции за аптеките и лични предпазни средства. Ние имаме право да поставяме тези въпроси, а обществото има право да бъде информирано. Това би следвало да става в нормални условия, при разбиране и подкрепа от изпълнителните органи, така както става в други страни. Ако живеем в правова държава, където трябва да има съответствие между състава на престъплението и действително извършеното, размера на гаранцията и предвиденото наказание, важи презумпцията за невинност и събирането на обективни доказателства и пр., нима има значение кого сме подразнили?

Ако държавното обвинение действително изповядва тези ценности и принципи, никой не би следвало да се притеснява кого е подразнил, чии интереси е накърнил и прочее детайли от съвременното ежедневие в България...

Защо е толкова голяма съпротивата от страна на съсловната лекарска организация и дори на генеричната индустрия у нас срещу въвеждането на генерично заместване в извънредното положение?

Има известна еволюция в мнението на Българския лекарски съюз (БЛС), които отначало се обявиха категорично против генеричната замяна, а след това разпространиха мнението, че това е нормална практика в други държави, но в България следва да се въведе с подходящо внимание към детайлите.

Такова е и мнението на БФС – генеричната замяна трябва да се въведе при наличието на подходяща регулаторна среда за това. На мнение сме, че времето за приказки изтече. Години наред темата е дискутирана, всички в сектора са дали своите становища, генеричната политика е залегнала в редица проекти, включително в програмата на настоящето правителство (мярка 452 в програмата).

Създаването на поредна работна група, която отново да обсъжда, вече десетилетие обсъжданото, е просто опит нещата да се заметат отново под килима. Любопитно е защо не просто еволюират позициите на генеричната асоциация, а стават диаметрално противоположни в някои аспекти. Несъздаването на благоприятна регулаторна среда за въвеждане на генеричната замяна години наред не е оправдание за невъвеждането на практика, която успешно се прилага в други държави и води до намаляване на разходите за лекарства.

А в условията на извънредно положение щеше да доведе до намаляване на необходимостта от допълнителни разходки на пациентите за нови рецепти, ако даденото търговско наименование не е налично. За разлика от много други заинтересовани страни, мнението на БФС относно въвеждането на генеричната замяна е било винаги последователно.

Становището, което изрази ръководството на БЛС е всъщност във връзка с качения от Министерство на здравеопазването текст на интернет страницата на министерството, който е доста различен от визията на БФС. Нашата визия бе за промяна в закона, а не в подзаконов нормативен акт, както и за изключването на някои лекарствени продукти от обхвата на генеричната замяна – например биологичните лекарства, лекарствата за лечение на лица под 16 години, лекарствата съдържащи високорискови и рискови лекарства (отпускани с т.нар. жълти и зелени рецепти), имуносупресори и др. Що се отнася до реакцията на генеричната индустрия, прави впечатление, че те винаги са били включени в работните групи, готвещи нормативните промени, както и в кръглите маси, посветени на тематиката на генеричната замяна. Още през 2009 г. предлагат генеричната замяна като една от петте мерки за увеличаване на ефективността на фармацевтичната система.

Разбира се, една мярка като генеричната замяна е добре да бъде приета в резултат на консенсус между заинтересованите страни, но основната отговорност за въвеждането, респективно невъвеждането ѝ си остава на Министерство на здравеопазването.

Приемате ли упреците, че не е сега времето и че нямаме необходимите условия за да бъде процесът достатъчно честен и прозрачен? Някои от критиките са, че в момента няма как да се провери дали действително едно лекарство е липсвало в аптеката, за да се подмени с друго, че при замяната пациентът може да се наложи да доплаща повече, че замяната може да облагодетелства вертикално свързаните аптеки, дистрибутори и производители, които имат общ собственик...

В една дискусия на експертно ниво не може да има упреци, а само аргументи по същество. Проектът за въвеждането на генерична замяна в условията на извънредно положение бе на Министерството на здравеопазването, а не на БФС. БФС обсъди някои мерки за оптимизиране на лекарствоснабдяването с Националния оперативен щаб, включително и въвеждането на генеричната замяна, но тук е мястото да напомня, че генеричната замяна се дискутира и в рамките на предстоящия закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманата медицина (както и през последните десет години) и в този смисъл съвсем не е нещо ново.

В дебатите за генеричната замяна трябва да има само аргументи по същество, а не аргументи от страх или други емоции. Очевидно е, че БЛС реагираха на проекта за промяна в наредба 4/2009 г., без да са запознати със становището на БФС, който е за балансирана правна уредба за генерична замяна.

В официалното становище на Българския фармацевтичен съюз по повод на въвеждането на възможността за генерична замяна, което е налично на сайта на

парламента и бе потвърдено и от мен по време на първо четене на законопроекта в Комисията по здравеопазване, ние отстояваме виждането, че въвеждането на генеричната замяна трябва да е съобразено с изискванията за проследимост на назначената терапия от страна на изпълнителя на медицинска помощ. Поради липсата все още на електронно досие на пациентите и електронна рецепта, заместването ще се отбелязва от магистър-фармацевта в рецептата или в рецептурната книжка на пациента.

По този начин, предписващите медицински специалисти ще могат да проследят в рецептурната книжка какъв продукт е отпуснат. Но това е въпрос на технология или оперативна процедура, която не е проблем да се съгласува между експертите. Истината е, че има заинтересовани, които просто не искат дори да се говори по темата, защото нямат никакви аргументи.

Коментиран е и въпросът за създаване на благоприятна регулаторна среда за въвеждане на генеричната замяна, включително въпросът за т.нар. вертикална интеграция. На практика ръководството на БЛС атакува БФС за проект на МЗ, без да е запознато със становището ни. Смятам, че това явление, е показателно за състоянието на дебата по важни за пациентите теми в съвременното ни общество и трябва да намерим подходящото му лечение.

Всички заинтересовани страни не само трябва да обсъждат дадена тема открито, в контекста на аргументите по същество, но също така трябва да бъдат последователни в позициите си, а единствената отправна точка да е по-доброто за пациента на най-добрата цена, без дори съмнение за компрометиране на качеството и ефикасността. Лекарствена политика се прави с дебати, излагане на аргументи, анализиране на данни, залагане на цели и пр., а не с белезници.

Кой, според вас , има интерес да ви затвори устата и нещата, които говорите пред медиите да не се чуват повече?

Предстои да разберем това. Аз разбира се имам своите хипотези, по които с всеки изминал ден се трупат доказателства. Вижте кои са говорителите на обратните на нашите тези. Имат ли те аргументи или просто споделят особено не на място усещанията и мнението си? Двама представители на търговци на едро “информират” обществото, че липси няма, но фармацевтите, както и пациентските организации разполагат със стотици писмени доказателства, че това не е така.

Преди няколко дни ваш колега изказа в ефир тезата, че аз съм подходяща изкупителна жертва, за да се накарат и тези, които още не са проговорили да не проговарят. Лекари отказвали интервюта, предвид моя случай. Фармацевтите обаче не се страхуват.

Във всички изказвания на представители на БФС, включително в моите се позоваваме на факти, доклади, както и на международната подкрепа, която получихме.

Не се ли страхуват действително колегите ви в настоящата ситуация, какво споделят с вас?

Не, българските фармацевти не се страхуват. Това е и мотото на подкрепата, която оказват всеки ден, дезинфекцирайки аптеките в определен час и използвайки това време да разясняват на хората правото им да бъдат информирани за важни теми в лекарствоснабдяването. Подкрепата на моите колеги е от всички краища на страната.

Имам подкрепата и на помощник-фармацевтите, на три национално представени пациентски организации, на Българската асоциация на търговците на едро с лекарства, на Българската асоциация за развитие на паралелната търговия с лекарства, на Асоциацията на европейските журналисти, на стотици юристи и хиляди граждани. Това

е принципна подкрепа за свобода на изразяване на мнението, както и за правото на информираност на обществото. Извънредното положение не отменя тези две основни права.

Като експерт и бивш директор на ИАЛ как оценявате подготовката и действията на държавата за осигуряване на лекарствоснабдяването в извънредното положение? Как оценяване действията и комуникацията на останалите участници по веригата – производители, дистрибутори, аптеки и каква е ситуацията по отношение на осигуреността с лекарства в момента?

Аз не мога да коментирам подготовката и действията на държавата, а само това, което се вижда на повърхността и което вече коментирах в отговорите на предните въпроси. Именно за да се коментира цялостната картина в контекста на това, което се случва на предната линия – в аптеките, поискахме свикването на Висшия съвет по фармация.

Основна си остава отговорността на държавата, но ние като представители на съсловие, което е на първа линия и понася проблемите на системата сме длъжни да ги посочим и да поискаме откритото им дискутиране и съответните промени в законодателството.

Това е нормалната практика в една модерна, правова европейска държава. Нормално е държавата да разполага с разнообразен инструментариум за управление на лекарствената политика и да застава аргументирано зад предложенията си.

На практика в последните седмици се получи нещо безпрецедентно – БФС се превърна волю-неволю в своего рода адвокат на МЗ без да има официална позиция за това, защо бе свален проектът само няколко часа след обявяването му на интернет страницата на министерството.

Що се отнася до комуникацията по веригата производители-дистрибутори-аптеки мога да кажа, че тя е добра, има известни закъснения в изпълнението на някои заявки, едностранна промяна на търговски условия на някои дистрибутори, откази, но това е част от ежедневието. Към един момент има недостиг на едни лекарства, към друг момент – на други. Всичко това е документирано, обявено, и аптеките се информират при възобновяване на доставките на определен лекарствен продукт. Коментирането на недостига на лекарства е нещо нормално и е част от ежедневието на българския фармацевт и не виждам как това може да буди тревога у някого.

Вие многократно посочихте, че в прогнозите и оценките, които давате, се базирате на експертен опит и говорите неща, които са тема за европейските институции и регулаторни органи. Вече информирахте някои от тези институции, каква е реакцията от тяхна страна и ще търсите ли още международна подкрепа?

Да, разбира се, потърсихме международна подкрепа. Макар и пътуванията да са временно ограничени, ние не сме сами. Освен, че производството срещу мен се следи от Българския хелзинкски комитет, поради фрапиращи детайли и симптоми на несъответстваща на деянието демонстрация на власт, сме сезирали и Фармацевтичната група на Европейския съюз (PGEU), Европейския парламент и Европейската комисия. PGEU е гласът на европейските фармацевти и представлява интересите на над 400 000 фармацевти в около 31 държави в Европа.

Фармацевтичната група на Европейския съюз реагира светкавично, като обяви, че казаното от мен в двете интервюта не може да се определи като “фалшива аларма”.

Информацията бе разпространена до съответните медии. Отделно, на 15 април 2020 г. Българският фармацевтичен съюз сезира председателя на Европейския парламент и ресорните Подкомитет по човешките права и Комитет по околна среда, обществено

здраве и храни относно повдигнати обвинения, като сме призовали ЕП да състави официална позиция в подкрепа на правото на медицинските специалисти в ЕС да информират европейските общества за потенциални рискове пред системите им на здравеопазването, както и да започне проучване на случая. Ден по-късно сезирахме и председателя на Европейската комисия г-жа Урсула фон дер Лайен, комисарите по ценности и прозрачност Вера Йоурова и по здравеопазване и безопасност на храните Стела Кириакиду.

Ограничаването на основните права на човека не може да бъде оправдано под предлога за провеждане на борба с вирусното заболяване COVID-19. Репутацията на магистър - фармацевтите е поставена под въпрос пред обществото предвид подвеждането под наказателна отговорност за формулирана публично експертна позиция, съвпадаща с тази на ЕК.

Поставя се въпросът по каква причина за едни и същи по съдържание изказвания от страна на еврокомисар и на председател на съсловната организация на регулирана професия, поведението в единия случай е укоримо, а в другия не. Призовахме ЕК да вземе незабавни мерки за защита на ценностите на демокрацията и правовата държава и да извърши проучване за евентуално нарушение от страна на българската държава на върховенството на закона по смисъла на чл.7, §1 от Договора за ЕС.

Успявате ли да промените нещо, с проблемите, които осветявате публично? Например промени ли се нещо в проверките на контролните органи, след като разказахте как по 12-13 души влизат едновременно в аптеката и търсят от фактури до нотариални актове?

Да, има и положителна страна на това, което се случва в момента. По един неприятен повод, ние запознахме открито обществото с част от проблемите, които ни пречат да дадем най-добрата грижа за пациентите, така както го правят нашите колеги в другите европейски държави. Имахме разговор с ръководството на Министерството на здравеопазването по повод на проверките и в резултат на това бяха дадени указания те да бъдат съобразени с ограниченията на извънредното положение, за което изразихме неколкократно благодарност.

Друга по-важна позитивна промяна е консолидирането на БФС както никога досега и подкрепата, която получихме. Не на последно място, това, че ни бе дадена трибуна за открито обсъждане на някои проблеми и причините за тях доведе до едно по-голямо разбиране у обществото относно спецификата на работа в аптеките.

Така че, да, има и много позитивни промени. Част от тях предстои да се развият в дългосрочен план.

Кои са въпросите, които никой не зададе досега, а според вас са важни?

Има много въпроси, които останаха незададени. Например защо МЗ не излезе с официална позиция какво всъщност стана със злополучния проект за промяна на наредба 4/2009 и с какви мотиви той беше свален от интернет страницата на Министерството? Ако сега не е моментът за въвеждане на генеричната замяна, кога ще дойде той, как ще се определи и какво е необходимо, за да се случи? Защо ръководството на БЛС атакува така яростно БФС с аргументи от емоции, без да е запознато със становището на БФС, което в основните си части се припокрива, а именно необходимостта от балансирана правна уредба за генерична замяна? Защо след толкова години дискусии има непоследователност в позицията относно генеричната замяна на някои заинтересовани страни?

Та нали през всичките тези години те бяха част от работните групи и дискусиите? Проявата на изненада е крайно неудачна, още повече на фона на извънредната ситуация. Не е ли подвеждаща информацията, че няма липси, която се разпространява от представители на ръководството на БЛС в момента, при положение, че ние имаме постоянно документирани липси/недостиг на определени лекарства? Кой по-добре от фармацевтите в аптеките знае наличността на лекарствата в България? Последният въпрос е риторичен... Отговорът е ясен.
Аптеките никога досега не са получавали финансиране под някаква форма от държавата. Когато имаха най-много работа, в извънредно положение, когато хората бяха уплашени и буквално атакуваха аптеките, които бяха оставени без лични предпазни средства, иначе щедро осигурени за всички останали специалисти на първа линия, точно тогава вместо да получим поне вербално признание, беше шумно обявено търсенето на спекула в българските аптеки. Когато във всички европейски страни контролните органи подпомагаха дейността на аптеките, в България всички институции бяха хвърлени в мащабни, особено пунктуални проверки, открили само рутинни дребни нарушения. Потърсиха ли спекула нагоре по веригата – при търговците на едро, при производителите?
По аналогия с проверките в аптеките, защо никой не се хвърли така да проверява болничните лечебни заведения – как лекуват, какви условия са създали, на какви цени закупуват лекарствата и медицинските консумативи, а напротив, бе направено изключение от Закона за обществените поръчки. Двойният стандарт не е нещо ново за България, но в условията на извънредно положение и пандемия трябва да бъдем двойно по-внимателни за действията си, защото не бива да пропускаме факта, че живеем в 2020 г. и че сме част от едно голямо европейско семейство, а българите са хора мислещи и все повече изискващи.

www.bnr.bg, 21.04.2020г.
https://bnr.bg/horizont/post/101262681/ek-pismoto-na-farmacevtichnia-sauz-po-kazusa-stoimenova-e-polucheno-otgovor-se-podgotva

ЕК: Писмото на Фармацевтичния съюз по казуса "Стоименова" е получено, отговор се подготвя

От Европейската комисия потвърдиха пред "Хоризонт", че са получили писмото на Българския фармацевтичен съюз по случая с председателя му Асена Стоименова и ще отговорят в предвидения срок.
Като отказват коментар за конкретния случай, от Комисията посочват, че предприетите мерки в отговор на пандемията, в т.ч. и наказателни, трябва да са стриктно пропорционални и ограничени до необходимата защита на общественото здраве:
"Това е особено важно за мерките, които засягат свободата на изразяване. Свободният изказ в рамките на плурализма на гледните точки и свободния приток на информация са от ключово значение за демократичния дебат, както и за научния процес", се казва в изпратения до "Хоризонт" отговор.

Писмото на Фармацевтичния съюз бе изпратено миналата седмица до председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен, комисаря по ценности и прозрачност Вера Йоурова и комисаря по здравеопазването Стела Кириакиду.
Съюзът ги сезира за повдигнатото обвинение срещу Стоименова за дадени интервюта пред БНР и БНТ и наложената й парична гаранция от 20 хиляди лева.
Фармацевтите настояват Комисията да вземе незабавни мерки за защита на ценностите на демокрацията и правовата държава и да извърши проучване за евентуално нарушение от страна на България на върховенството на закона.

www.banker.bg, 21.04.2020 г.
https://www.banker.bg/obshtestvo-i-politika/read/evrokomisiiata-e-poluchila-pismoto-na-bulgarskiia-farmacevtichen-suiuz-po-sluchaia-asena-stoimenova

Еврокомисията е получила писмото на Българския фармацевтичен съюз по случая "Асена Стоименова"

Автор Иван Гуляшки
От Европейската комисия потвърдиха пред "Хоризонт", че са получили писмото на Българския фармацевтичен съюз по случая с председателя му Асена Стоименова и ще отговорят в предвидения срок.
Като отказват коментар за конкретния случай, от Комисията посочват, че предприетите мерки в отговор на пандемията, в т.ч. и наказателни, трябва да са стриктно пропорционални и ограничени до необходимата защита на общественото здраве:
"Това е особено важно за мерките, които засягат свободата на изразяване. Свободният изказ в рамките на плурализма на гледните точки и свободния приток на информация са от ключово значение за демократичния дебат, както и за научния процес", се казва в изпратения до "Хоризонт" отговор.
Писмото на Фармацевтичния съюз бе изпратено миналата седмица до председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен, комисаря по ценности и прозрачност Вера Йоурова и комисаря по здравеопазването Стела Кириакиду.
Съюзът ги сезира за повдигнатото обвинение срещу Стоименова за дадени интервюта пред БНР и БНТ и наложената й парична гаранция от 20 хиляди лева.
Фармацевтите настояват Комисията да вземе незабавни мерки за защита на ценностите на демокрацията и правовата държава и да извърши проучване за евентуално нарушение от страна на България на върховенството на закона.

www.bgnesagency.com, 21.04.2020 г.
http://bgnesagency.com/bulgaria/борисов-пускаме-паркове-и-витоша-ако-н/

Борисов: Пускаме паркове и Витоша, ако няма ръст на заболели

При много строг ред ще освободим парковете и планините, но нищо към момента не ни кара да бъдем оптимисти. Под формата на награда близо 15 хиляди полицейски служители ще получат по 650 лева.

Това каза премиерът Бойко Борисов на брифинг в Министерски съвет, предаде репортер на БГНЕС.
Благодаря на колегите от МВР за работата им. Маринов предложи 15200 полицаи да получат по 650 лева във вид на награди. Това прави около 10 млн. лева и още днес започват да се изплащат. Това ще продължи за цялото време на извънредното положение, каза премиерът.
От вчера до днес 5 облекчения сме въвели. Омръзна ми да слушам как някъде облекчавали мерките. България първа въведе мерки за ограничаване на коронавируса. Понеже бяха навременни, до днес успяхме да държим бавно увеличаване броя на заболели, добави Борисов.
В Словения не облекчават мерките, а облекчават строителството, а ние тук не сме го забранявали. Малките магазини не сме ги спирали дори. Затворихме моловете. Не сме ограничавали пазарите, от вчера си работят пазари, вериги, магазини, малки, средни, големи. В България ходенето по улицата не е ограничено. Вчера обикалях за да видя, то си беше като във всеки един обикновен ден – няма вечерен час, никой не ги пресира. Една част решиха да нарушат дори елементарната карантина да се разхождат из страната, за да създадат куп неприятности за себе си първо, после и за другите. Махнахме прозореца днес за влизане и излизане от София. Разрешихме имунизацията на бебета, женските консултации и плановите операции, изброи Борисов.
Останаха парковете и планините. За съжаление се катерим много стръмно – 51 днес са новите случаи, големи групи започват да се разболяват. Резултатите от това пътуване, масово смесване на хора, не можахме да предотвратим. Направихме максималното хората да не се усещат затворници, тези бизнеси, които са в селското стопанство и индустрията позволявахме да се работи без ресторанти и хотели. Според щаба, в петък, събота вече ще имаме по-ясна картина на ръста на заболяването, уточни Борисов.
Обещавам, че този петък, събота, ако не се вдигне пикът нагоре, съм възложил на Младен Маринов да направи по двама човека, да не сядат на пейки, само да преминават. По планините, ако трябва с доброволци, да не върви на групи, със забранен алкохол, да не сядат и да не се събират. Мислим го това, обясни Борисов.

www.news.bg, 21.04.2020 г.
https://news.bg/bulgaria/veche-ne-ni-mamyat-s-tsenite-na-predpaznite-maski-i-dezinfektantite.html

Вече не ни мамят с цените на предпазните маски и дезинфектантите

Около 500 проверки е извършила Комисията за защита на потребителите (КЗП) от началото на извънредното положение за продажбата на предпазни средства. Това стана ясно от коментара пред БНТ на председателя на комисията Димитър Маргаритов. Най-честите нарушения за заблуждение на потребителите относно цените на предпазните маски и дезинфектантите са били в началото на извънредното положение. Към момента тази ситуация е напълно овладяна, изтъкна той. Комисията е на терен ежедневно.
КЗП съветва да внимаваме как маркират цените на касовия апарат. Не всеки артикул се маркирал коректно, е установила проверка на комисията. Маргаритов предупреди нарушителите, че санкциите няма да им се разминат. До 30 000 лева е санкцията при

първо нарушение, при рецидив може да стигне г до 50 000 лева. КЗП следи и онлайн търговията.
Над 300 проверки са извършени дали се предлагат медикаменти под лекарско предписание в интернет. 15 нарушения са констатирани. КЗП е хванала и продажба на тютюн в мрежата, а това е забранено по закон. Куриерските фирми нямат право да налагат такса " коронавирус" при доставка до адрес, предупреди още Димитър Маргаритов.

www.actualno.com , 21.04.2020 г.
https://www.actualno.com/healthy/bls-njamame-gotovnost-da-zapochnem-imunizaciite-vednaga-news_1455074.html

БЛС: Нямаме готовност да започнем имунизациите веднага

Заповедта на министъра на светли понеделник изненада всички колеги. Нямаме готовност да започнем имунизациите веднага. Някои от лекарите може и да успеят да започнат детски консултации в четвъртък. По скоро ваксинациите ще започнат поетапно. Това коментира пред БНТ зам.-председателят на БЛС и общопрактикуващ лекар д-р Николай Брънзалов.
В заповедта на здравния министър Кирил Ананиев се посочва, че от днес, 21 април, трябва да бъдат възобновени плановите детски консултации, основните задължителни имунизации, женските консултации, както и плановият прием в лечебните заведения. Те бяха спрени след обявяването на извънредното положение заради коронавируса на 13 март. В разпоредбата е уточнено, че детските консултации и дейностите по поставяне на задължителните имунизации ще се извършват при строги противоепидемични мерки за сигурност в дните вторник и четвъртък, като в посочените дни общопрактикуващите лекари не следва да обслужват други лица от своите пациентски листи. Предварителното записване на час ще е задължително.
Д-р Николай Брънзалов заяви, че "голяма част от съсловието подкрепя концептуално мерките на здравния министър", защото "светът не е COVID-19", но очаква Министерството на здравеопазването на разпише по-точни указания за прилагането на заповедта.
"Истината е в детайлите", подчерта той и допълни:"Аз лично бях запознат със заповедта някъде около 20 минути преди тя да излезе."
"Ние нямаме готовност още от днес да стартираме с плановите имунизации на децата, защото това е свързано с прозвъняване на родителите. Трябва да се определят часове да няма струпване пред кабинетите. Не може един лекар, който има 10 или 20, или 100 деца в практиката и от тях 5 подлежат на имунизация, вторник и четвъртък друго да не прави, защото го чакат 2000 пациенти с други здравни проблеми", каза още д-р Николай Брънзалов.
Излиза и друг казус: "След четири почивни дни има много пациенти, които не са деца и аз съм поел ангажимента да направя нещо за техния здравен проблем. Тях трябва ли да ги връщам?, попита медикът.
И още въпроси без отговор: "Голяма част от моите колеги просто нямат такива деца или не толкова много като бройка в практиката. Те какво ще правят вторник и четвъртък?", заяви той.

"Днес е 21-ви, вторник, трябва да се наруши заповедта на министъра на здравеопазването по време на извънредно положение, ако приема един единствен пациент над 18 години. В този кратък срок не може да се получи", коментира той.
В Националния оперативен щаб казусът коментира националният здравен инспектор д-р Ангел Кунчев. От думите му стана ясно, че указания има подробно дадени. "Това е кампания, не трябва да стане от днес за утре. Това, че сме дали тези два дни за имунизация, е да предупредим хората да не ползват тези два дни. Лекарите могат сами да си изберат графика - нека си направят план и да уведомят пациентите си. Много са различни практиките - всеки ще си направи план, обясни д-р Ангел Кунчев и добави:"Никога в една заповед не можем да опишем всички условия. Повечето лични лекари са отделени от общата част. Препоръчали сме имунизациите да не се правят в общи манипулационни. Вероятно няма кой по-добре да организира работата от тях самите, които сами знаят колко хора канят и как ще ги имунизират".
"Да, може да се определят часови зони, в зависимост от структурата на пациентите при личния лекар. Може да се определят зелени коридори, но в зависимост от архитектурата на лечебното заведение, за да може безопасно пациентите да бъдат имунизирани. Да, има такива, в които е невъзможно да поддържат зелен коридор. Пациенти пред кабинетите не трябва да има. Всички трябва да го разберем вече. Тази COVID криза трябва да изправи някои стари неща, които има в системата, и нека продължим с правилните, а не с неправилните неща", подчерта д-р Брънзалов.
ЛЮБОВ ПАВЛОВА
www.btv.bg, 21.04.2020 г.
https://btvnovinite.bg/bulgaria/zdravnoto-ministerstvo-preustanovjava-invitro-proceduri-zaradi-covid-19.html

Здравното министерство преустановява инвитро процедури заради COVID-19

Ще се допускат изключения само за пациентки с почти изчерпан яйчников резерв и за онкоболни пациенти

Заради COVID-19 някои от дейностите, свързани с инвитро процедурите се преустановяват, става ясно от заповед, разписана от здравния министър Кирил Ананиев.
С влизането на сила на документа няма да може да се започват нови процедури по хормонална стимулация на пациентки на възраст под 39 години. Забраняват се нови трансфери на размразени ембриони, вътрешноматочни инсеминации, изследвания на стерилитет, свързан с мъжки фактор, както и започване на нови процедури по даряване на яйцеклетки.
Изключение от забраната се допуска по отношение на хормонални стимулации и процедури на естествен цикъл за пациентки с анти-Мюлеров хормон под 1 ng/ml – тоест с почти изчерпан яйчников резерв, както и при онкологично болни пациенти по отношение замразяване на яйцеклетки или сперматозоиди с предстояща химио- или лъчетерапия.
Започнатите вече дейности по асистирана репродукция, които подлежат на преустановяване, съгласно заповедта, могат да бъдат довършени при стриктно изпълняване на препоръките за намаляване на риска от разпространение на COVID-19.

Продължаващите дейности следва да се изпълняват при спазване на редица условия за безопасност.
Всеки пациент ще се приема като потенциално заразен с COVID-19 и затова ще се използват всички необходими лични предпазни средства от персонала.
Ще се осигуряват минимум 15 минути отстояние между пункциите, както и цялостна дезинфекция на помещенията между пациентите.
Добитите яйцеклетки или ембриони да се криоконсервират; започналите стимулации да се завършат с оплождане и криоконсервация на ембрионите; когато се налага трансфер при вече започнала процедура, да се спазват всички изисквания за безопасност от заразяване с COVID-19.
Препоръчително е два дни преди фоликулната пункция пациентките да имат направен PCR тест за COVID-19 с отрицателен резултат, посочват още от здравното министерство.
Наблюдението на ранните бременности (до 12 г.с.) след ин витро ще продължи при максимални изисквания за сигурност.

www.nova.bg, 21.04.2020 г.
https://nova.bg/news/view/2020/04/21/285688/

СЗО: Най-лошото от коронавируса все още не е дошло

Тедрос Гебрейесус сравни заразата със страховитата пандемия от 1918 година

„Най-лошото от коронавируса все още не е дошло". Това заяви генералният директор на Световната здравна организация (СЗО) Тедрос Гебрейесус.
Според него много хора по света все още не проумяват епидемията. Гебрейесус сравни заразата със страховитата пандемия от 1918 година. Той призова да не се гледа на болните или починалите като на цифри. „Това не е статистика, а хора, чийто живот е най-ценното“, казва специалистът.
„Хората ми казват: „Този въпрос е политически, не го коментирай. Ти ръководиш техническа организация“. Но аз отговарям, че всяко едно нещо, което помага на пандемията да се разпространява, ще бъде коментирано. В края на краищата, трябва да знаем какви са причините за всеки един процес и да се борим с тях. Политическите противоречия, противопоставянията между хората и политическите партии - всичко това разпалва епидемията. Това е истината“, коментира Тедрос Гебрейесус.

www.dnevnik.bg, 21.04.2020 г.
https://www.dnevnik.bg/politika/2020/04/21/4056955_uduljavane_na_izvunrednoto_polojenie_ili_othlabvane_na/

Удължаване на извънредното положение или охлабване на мерки: ГЕРБ и "патриотите" решават до седмица

Коалиционният съвет на ГЕРБ и "Обединени патриоти" ще заседава вероятно още другата седмица, за да обсъди дали ще се върви към удължаване на извънредното положение в страната заради коронавируса, което бе обявено на 13 март и в момента е до 13 май, или ще се предприемат стъпки за отхлабване на мерките. Това обяви зам.-

председателят на парламентарната група на "Обединени патриоти" Борис Ячев в Народното събрание днес.
Тази сутрин коалиционните партньори заседаваха в Министерския съвет, за да обсъдят мерките към момента, но конкретно решение не се е взело. Промяна обаче от днес има - София вече не е затворена за влизане и излизане в определени часове, а е възстановен старият ред, пазарите работят, възстановени са детските и женските консултации и плановият прием в болниците.
"Ще обсъждане накъде вървим - към удължаване на извънредното положение и разхлабване на мерките. Това ще стане ясно другата седмица, като се види резултатът от пътуването на софиянци напред-назад", обяви още Борис Ячев.
По-рано в Министерския съвет премиерът Бойко Борисов каза, че този петък или събота ще има по-ясна картина за ръста на заболеваемостта от коронавирус и тогава ще може да се обсъжда кога да се охлабват мерките. По думите му обаче около Гергьовден се очаква такава статистика от заболели, че хората няма да имат желание да излизат от София, както направиха за Великден.
"Ако забележим, че кривата на заболеваемостта не е толкова стръмна, при определени мерки ще освободим парковете и планините", каза още Бойко Борисов.
Днес на заседанието на коалиционния съвет са представени предложения за икономически мерки на един от малките коалиционни партньори - НФСБ, които предстои да бъдат обсъдени и следващия път. Сред тях са в изграждането на пътища и реконструкция на пътища (по план за т.г. 100 км за 2.5 млрд. лв.), ремонтите на язовирни стени (по план за т.г. на 414 язовира за 500 млн. лв.), ВиК ремонтите (готови проекти за 1.8 млрд. лв.) и при възобновяване на санирането да бъдат включени като подизпълнители и доставчици и малки фирми. Освен това партията предлага мярката 60/40 да е за разкриване на нови работни места, да има ваучери за туризъм по схемата, както и да има допълнителни държавни субсидии за земеделски производители.

www.profit.bg , 21.04.2020 г.
https://profit.bg/acibadem-city-clinic-i-digital-id-startirat-savmestna-rabota/

Acibadem City Clinic и Digital ID стартират съвместна работа

Една от най-големите вериги лечебни заведения у нас стартира работа с една от водещите дигитални агенции – Digital ID.
Целта на партньорството е информацията за клиниките да бъде още по-достъпна за онлайн потребителите, включително да се използват и допълнителни канали и инструменти на комуникация, които да спомогнат в настоящата ситуация пациентите да бъдат своевременно информирани.
От здравната група споделиха:“ Основната мисия на Аджибадем Сити Клиник е да предоставяме висококачествено здравеопазване на нашите пациенти. За нас обаче добрата медицинска грижа е симбиоза от утвърдени специалисти, висококачествена апаратура, комфортна болнична среда и информираност. Именно това се опитваме да правим и с една добре изградена комуникационна стратегия, която да дава качествена и достъпна информация на пациентите. За развитието й в бъдеще имахме нужда на сериозен и стабилен партньор, който срещнахме в лицето на Digital ID и сме убедени,

че заедно ще изградим не само стратегия за присъствието на болниците ни в дигиталното пространство, но ще сме по-близко, по-ангажирани и в по-динамична комуникация с хората, които ни се доверяват да се грижим за здравето им.„

Изпълнителният директор на агенцията Чавдар Платиканов коментира, че за тях е изключителна възможност да бъдат съпричастни към ситуацията и да помогнат на повече хора да получат навременна информация, свързана с Acibadem City Clinic през всички възможни онлайн канали.

„Днес не е достатъчно да имаш какво да кажеш, трябва да приложиш правилна стратегия и подход към различните канали в онлайн пространството, за да може голям поток от информация, която е важна за потребителите да достигне до тях по най-правилния начин. Затова в нашата агенция работят хора с различни профили, като криейтив специалисти, копирайтъри, дигитални експерти, които съвместно намират най-добрите решения за комуникация. Работим тясно с огромен екип от Acibadem City Clinic, който ни помага с насоки и знания в тяхната област.“

Digital ID е сред водещите агенции на нашия пазар, като предлага всички видове услуги в онлайн пространството. Освен със всеобхватността на обслужването си, Digital ID е известна и с огромния си практически опит в E-Commerce и FMCG бизнеса у нас. Екипът й стои зад развитието на една от най-големите онлайн аптеки у нас – Sopharmacy.bg, както и зад всички кампании на Coca-Cola в онлайн пространството.